

CASHFLOWBAROMETER INTENSIEVE VEEHOUDERIJ

Om een goed zicht te krijgen op de evolutie en de actuele rentabiliteit in de diverse sectoren van de intensieve veehouderij in Vlaanderen is de cashflowbarometer een goed instrument. We maken een analyse voor de eerste 3 kwartalen van dit jaar en blikken terug op de rentabiliteit in de periode 2010-2014.

– Jan Leyten, KBC Land- en Tuinbouwcenter

De analyse voor de verschillende sectoren (varkens, melkvee en pluimvee) gebeurt telkens voor een standaardbedrijf met gemiddelde technische en bedrijfseconomische resultaten. Zo krijgen we een beeld van de economische situatie op sectorniveau. Doordat het om gemiddelden gaat, moeten de cijfers met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd op individueel bedrijfsniveau. Er bestaan namelijk grote verschillen tussen bedrijven onderling inzake de technische, economische en financiële resultaten.

Cashflowbenadering

Om de financieel-economische situatie, de rentabiliteit van een bedrijf of een sector, in kaart te brengen is de cashflow een geschikte parameter. Eenvoudig gesteld is cashflow het verschil tussen de

werkelijke bedrijfsinkomsten en -uitgaven. Met andere woorden, cashflow geeft weer wat er werkelijk wordt verdiend, hoe het met de kas is gesteld. Cashflow wordt daarom ook wel eens de bedrijfseconomische indicator van het gezond boerenverstand genoemd.

Wegens de grote variaties tussen bedrijven in mestafzetkosten, kredietlasten (kapitaalsaflossingen en rentes), premies en pachten zijn deze niet opgenomen in de weergegeven cijfers. Ze moeten nog verrekend worden om te komen tot wat er werkelijk verdiend is. Dit wordt de beschikbare of vrije cashflow genoemd.

Varkens

Figuur 1 geeft de gemiddelde cashflow per productieve zeug op jaarbasis weer vanaf 2010 tot de eerste 3 kwartalen van dit jaar.

In de zeughouderij bedroeg de gemiddelde cashflow exclusief mestafzetkosten en kredietlasten (kapitaalsaflossingen + rentes) de laatste 5 jaar (2010-2014) ongeveer 300 euro per productieve zeug. In 2011 was de rentabiliteit erg zwak. 2014 daarentegen was globaal genomen iets beter dan een gemiddeld jaar, met heel behoorlijke resultaten in de eerste jaarhelft, maar met een desastreus vierde kwartaal dat voornamelijk toe te schrijven is aan het verloop van de biggenprijzen. Het resultaat voor de eerste 3 kwartalen van dit jaar is door de sterk gedaalde biggenprijzen zeer zwak. Aan de kant van de uitgaven hebben de licht gedaalde voederkosten maar een beperkt positief effect op de cashflow. In het derde kwartaal van 2015 daalde de gemiddelde cashflow tot quasi nul. Wetende dat

hiervan nog de mestafzetkosten, kredietlasten en gezinsuitgaven moeten betaald worden, is het duidelijk dat de economische situatie voor de zeugenhouders momenteel ongezond is. In figuur 2 wordt de evolutie van de cashflow per afgeleverd vleesvarken weergegeven vanaf 2010 tot de eerste 3 kwartalen van 2015. Het gaat om de cashflow exclusief mestafzetkosten en kredietlasten, waarbij de biggen aangekocht worden, rekening houdend met sectorgemiddelde technische resultaten. In de vleesvarkenshouderij bedraagt de sectorgemiddelde cashflow exclusief mestafzetkosten en kredietlasten de laatste 5 jaar (2010-2014) net geen 17 euro per afgeleverd vleesvarken. Heel 2014 was beneden gemiddeld. Door de hoge biggenprijzen in de eerste jaarhelft en de zwakke vleesvarkensprijzen was de rentabiliteit in de eerste 2 kwartalen van 2014 zeer zwak. De dalende biggen- en voederprijzen zorgden voor redelijke cashflows in de tweede jaarhelft van 2014.

In de eerste 3 kwartalen van 2015 is de rentabiliteit met een cashflow van 11,2 euro per afgeleverd vleesvarken ver beneden gemiddeld. Door de sterk gedaalde biggenprijzen in het tweede en derde kwartaal van 2015 is het rende-

.....
De cashflow is het verschil tussen de werkelijke bedrijfsinkomsten en bedrijfsuitgaven.
 .....

ment in de zuivere vleesvarkenshouderij wel opnieuw gestegen. De beperkt gedaalde voederprijzen hadden weinig effect op de cashflows. Rekening houdend met gemiddelde kredietlasten en mestafzetkosten (circa 12 euro per afgeleverd vleesvarken) is de beschikbare cashflow negatief.

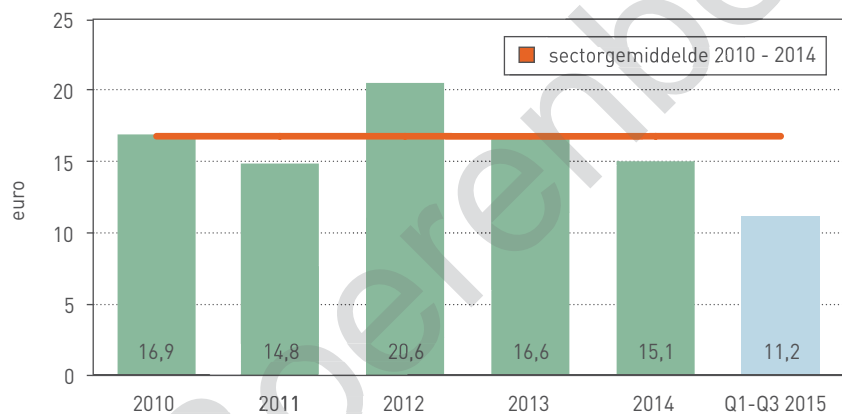
Wanneer we de rentabiliteit op de gesloten varkensbedrijven bekijken, zien we voor de eerste 3 kwartalen van dit jaar een daling van de cashflow tot twee derde van het gemiddeld niveau. Wanneer we de mestafzetkosten en kredietlasten in rekening brengen, is de daling in 2015 van de beschikbare cashflow nog aanzienlijk groter.

Melkvee

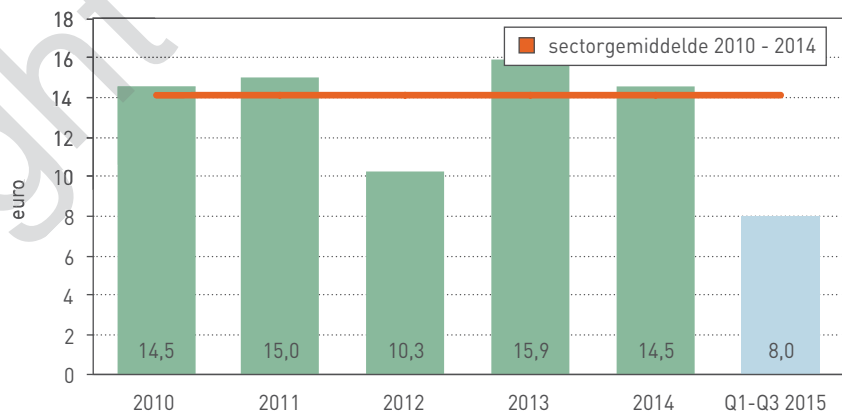
Aangezien er tussen melkveebedrijven grote verschillen bestaan voor de directe

Figuur 1 Evolutie van de cashflow per productieve zeug, exclusief kredietlasten, premies, pachten, mestafzetkosten - Bron: KBC Bank

Figuur 2 Evolutie van de cashflow per afgeleverd vleesvarken, exclusief kredietlasten, premies, pachten, mestafzetkosten - Bron: KBC Bank

Figuur 3 Evolutie van de cashflow per 100 l melk, exclusief kredietlasten, premies, pachten, mestafzetkosten, superheffing - Bron: KBC Bank

inkomenssteun, de mestafzetkosten, de pachten en de kredietlasten (kapitaalsaflossingen en rentes), en deze niet altijd toe te wijzen zijn aan de melkveetak, worden deze inkomsten en uitgaven niet meegeteld in de berekende cashflows. Om te komen tot de 'beschikbare cashflow' – dit is wat er werkelijk verdiend wordt – moeten deze nog verrekend worden. Figuur 3 geeft de evolutie van de

gemiddelde cashflow per 100 l geproduceerde melk weer vanaf 2010 tot de eerste 3 kwartalen van 2015.

De sectorgemiddelde cashflow voor de periode 2010-2014 bedraagt 14 euro/100 l.

Vooral 2012 was een mager jaar, 2013 daarentegen was met een gemiddelde cashflow van 15,9 euro/100 l het beste jaar sinds 2007. De eerder gemiddelde

rentabiliteit in 2014 was het resultaat van een zeer goed voorjaar gecombineerd met een zwak najaar. De systematisch dalende melkprijs die zich in 2014 inzette, levert een cashflow op van 8 euro/100 l in de eerste 3 kwartalen van 2015. Door de huidige lage melkrijzen zal de cashflow ook in het vierde kwartaal hoogstwaar-

schijnlijk ruim onder het gemiddelde uitkomen. Als we weten dat de kredietlasten (kapi-taalsaflossingen + rente) in Vlaanderen gemiddeld ongeveer 10 euro/100 l bedragen en de inkomenssteun circa 3 euro/100 l bedraagt, dan betekent dit dat voor de eerste 3 kwartalen van 2015

de beschikbare cashflow voor het gemid-deld melkveebedrijf nagenoeg onbe-stand is. Let wel, de berekende cashflow houdt geen rekening met de superheffing die in het melkjaar 2014-2015 eventueel moest worden betaald. Op bedrijven die ruim boven hun quotum hebben gemolken, is de impact hiervan op de rentabiliteit aanzienlijk.

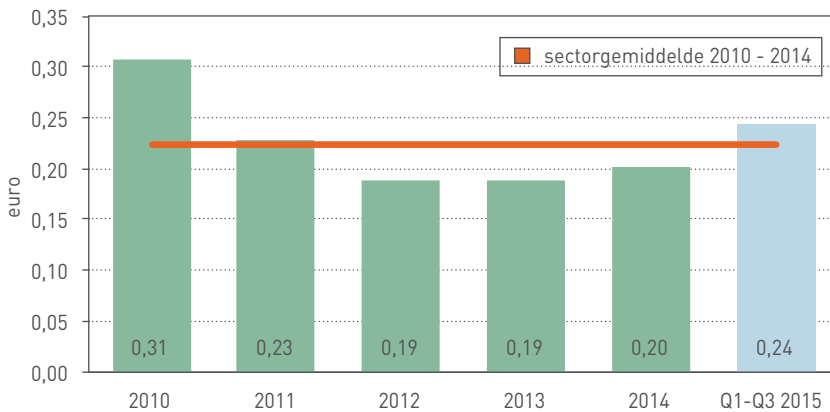
Pluimvee

In figuur 4 wordt de gemiddelde cashflow per afgeleverde braadkip weergegeven vanaf 2010. Het gaat om de cashflow exclusief kredietlasten, rekening houdend met sectorgemiddelde technische cijfers. In de braadkippenhouderij bedraagt de cashflow exclusief kredietlasten de laatste 5 jaar (2010-2014) gemiddeld 22 cent per afgeleverde braadkip. 2010 was een uitzonderlijk goed jaar. 2012 en 2013 waren minder goede jaren. Het resultaat voor de eerste 3 kwartalen van dit jaar is behoorlijk positief door de combinatie van betere braadkippen-prijzen en iets gedaalde voederkosten. In het vierde kwartaal is het resultaat in de braadkippenhouderij doorgaans wel lager, waardoor het resultaat voor het volledige jaar 2015 wellicht wat minder positief zal uitvallen.

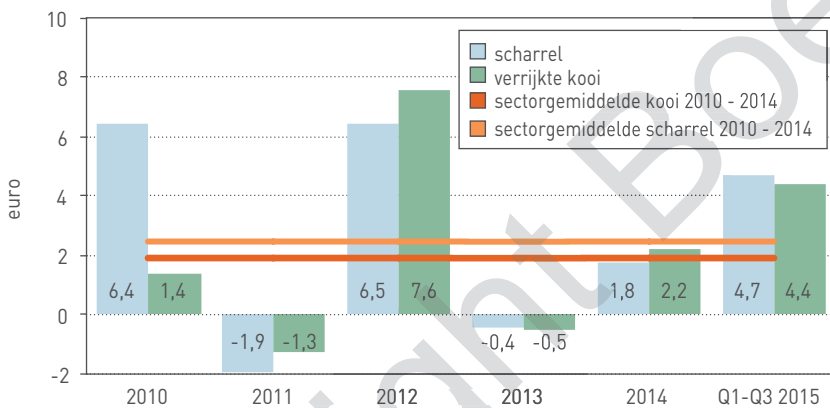
In figuur 5 wordt de gemiddelde cashflow per leggen weergegeven vanaf 2010 tot de eerste 3 kwartalen van 2015. Het gaat om de cashflows voor de Vlaamse leg-hennenhouderij exclusief kredietlasten, berekend op basis van gemiddelde technische cijfers en dit voor zowel de verrijk-tekooi- als de scharrelhuisvesting.

In de leghennenhouderij bedraagt de sectorgemiddelde cashflow exclusief kredietlasten voor de periode 2010-2014 ongeveer 1,9 euro per leggen in verrijkte kooihuisvesting en circa 2,5 euro per leggen voor scharrelhuisvesting. Vooral de jaren 2011 en 2013 waren erg zwak met zelfs negatieve cashflows als resul-taat. De slechte eierprijzen lagen hier aan de basis. De resultaten voor 2014 waren eerder gemiddeld. De stijgende eierprijs die zich in het vierde kwartaal 2014 inzette, zorgt in 2015 voor cashflows die nagenoeg het dubbele zijn van het gemid-delde over de laatste 5 jaar. Opvallend is dat de cashflows (exclusief kredietlasten) voor de verrijktekooi- en de scharrelhuis-vesting de laatste jaren nagenoeg gelijk zijn.

Als kanttekening moet wel vermeld worden dat de overgrote meerderheid van de leghennenbedrijven op contractbasis werken, waardoor deze cashflowresulta-ten voor hen minder relevant zijn. ■

Figuur 4 Evolutie cashflow per afgeleverde braadkip, exclusief kredietlasten, premies, pachten, mestafzetkosten - Bron: KBC Bank

Figuur 5 Evolutie cashflow per leggen, exclusief kredietlasten, premies, pachten, mestafzetkosten - Bron: KBC Bank

In het vierde kwartaal is het resultaat in de braadkippenhouderij doorgaans wel lager, waardoor het resultaat voor het volledige jaar 2015 wellicht wat minder positief zal uitvallen.